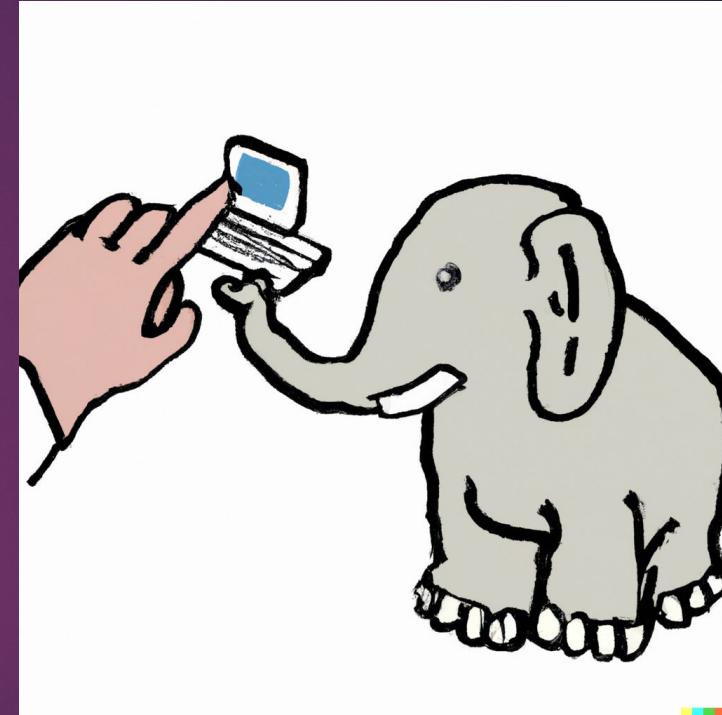

Å snu ein elefant

INGVILD VIKINGSEN SKOGESTAD,

Bilde generert av Dall-E

Om meg

- ▶ Avdelingsleiar Knappskog skule
 - ▶ Undervisning
 - ▶ Administrasjon
 - ▶ Rådgjevar kommunalt
 - ▶ Prosjektstilling UiB for DEKOMP
- ▶ Rektorutdanninga
 - ▶ Heimeeksamen i morgen...
- ▶ Har drive endringsarbeid som lærar, leiar, kommunal rådgjevar og UH
- ▶ Brenn for utviklingsarbeid/profesjonsfellesskap og god bruk av digitale verktøy

Kvifor er det lurt å utvikle profesjonsfellesskap?

- ▶ Ikkje berre lurt, det er påkrevd i følgje overordna plan LK20:
 - ▶ «Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis».
- ▶ Thomas Nordahl:
 - ▶ vidareutvikling av læraren sin kompetanse skjer best kollektivt, og ikkje som individuelle løp (DeFour, DeFour, Ealer&Karhanek,2010,Hattie2015)
 - ▶ «Lærere som over tid har arbeidet i profesjonelle læringsfellesskap uttrykker også at de har vidareutviklet og økt sin kompetanse» (Opfer&Pedder 2011)

ChatGPT seier:

Utvikling av eit godt profesjonsfellesskap på skular er viktig av fleire grunnar:

1. Kvalitet på undervisning
2. Støtte og motivasjon
3. Profesjonell utvikling
4. Elevane si læring og velferd
5. Skuleleiring og –kultur
6. Tilpasning til endringer
7. Foreldre og samfunnsengasjement

Eit godt profesjonsfellesskap på skular er avgjerande for å fremje eit effektivt, støttande og dynamisk læringsmiljø som gagnar både lærarar og elevar.

Kvifor må vi endre oss?

KRAV OG UTVIKLING I SAMFUNNET RUNDT OSS OG KREV AT SKULEN ENDRAR SEG.

Korleis?

- ▶ Mykje litteratur om emnet: t.d: Bang, Jacobsen, Nordahl, Paulsen, Edmondson, Fyhn ++
- ▶ **Henning Bang:**
 - ▶ Opptining
 - ▶ Lyst eller smerte
 - ▶ Endringsfasen
 - ▶ Fokusert merksemd
 - ▶ Vanaprinsippet
 - ▶ Konsekvensprinsippet
 - ▶ Rolleprinsippet
- ▶ **Schein:**
 - ▶ 1) Nok forstyrrende informasjon,
 - ▶ 2) Den forstyrrende informasjonen blir kopla til viktige mål eller ideal
 - ▶ 3) nok psykologisk tryggleik

Korleis?

- ▶ Psykologisk tryggleik
 - ▶ være tilbøyelig for nye ideer,
 - ▶ ha aksept for prøving og feiling, samt ha
 - ▶ evne til å kunne snakke åpent om bekymringer og feil
 - ▶ Knytte til seg andre kompetansemiljø
- ▶ Felles kultur
- ▶ Leiaråtferd
- ▶ Felles verdi og visjon
- ▶ Samanheng/koherens i utviklingsarbeid

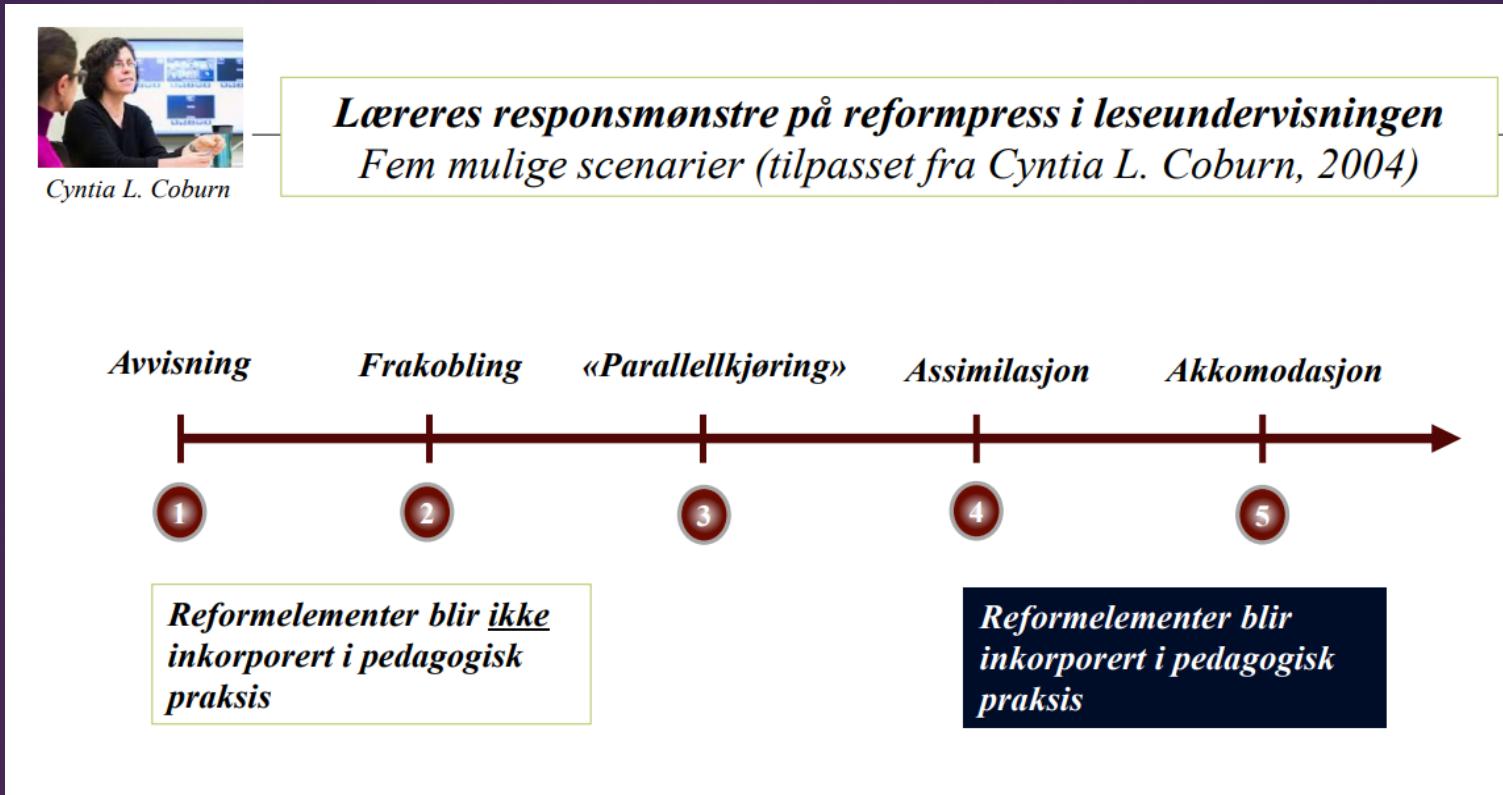
Motstand eller forstand mot endring

- ▶ Majken Askeland

- ▶ Endring er sorg
 - ▶ Tap av tilknyting (kven er eg knytt til?)
 - ▶ Tap av territorium (kvar høyrer eg heime?)
 - ▶ Tap av struktur (kva er rolla mi?)
 - ▶ Tap av status eller makt (kva kan eg påverke?)
 - ▶ Tap av framtid (kvar er eg på veg?)
 - ▶ Tap av mening (kva er poenget?)
 - ▶ Tap av kontroll (eg føler meg overvelta).
 - ▶ Tap av identitet (kven er eg?)
 - ▶ Kilde: Prof. George Kohlrieser, IMD

Ulike måtar å møte endring på:

JAN MEROK PAULSEN

Koherens i forbedringsarbeid (Fullan, 2016)

Forsking - ihub4schools.eu/

- ▶ Kva karakterisrar innovative digitale skular?
- ▶ Forskingsprosjekt i Estland, Finland, Georgia, Litauen og Noreg

[Tallinn University](#)

[University of Helsinki](#)

[Vilnius University](#)

UNIVERSITY OF BERGEN

[STePS](#)

[University College
London](#)

[École polytechnique
fédérale de Lausanne](#)

[Estonian Education
and Youth Board](#)

[Batumi Shota Rustaveli
State University](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme

Kjenneteikn på innovative skular

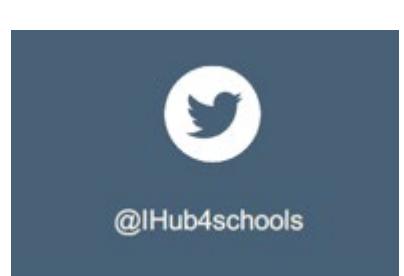
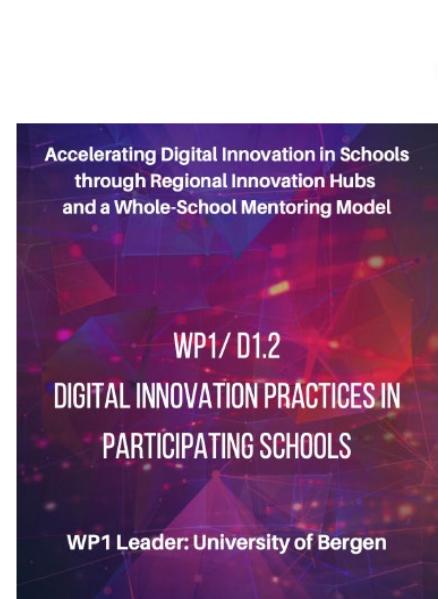
- ▶ Innovative skular har...
 - ▶ Infrastruktur (verktøy)
 - ▶ Ein strategi
 - ▶ Ein klar visjon
 - ▶ Ei felles forståing av mål
 - ▶ Ein samarbeidande kultur
 - ▶ Tillit mellom nivåa

@IHub4schools

Leiarar

- ▶ Plan og ein visjon
- ▶ Utvikle strategiar
 - ▶ infrastruktur
 - ▶ Tid
 - ▶ rom
 - ▶ Verktøy
 - ▶ Tillit i kulturen
 - ▶ Openheit
 - ▶ Involvering
 - ▶ Ansvarlegheit

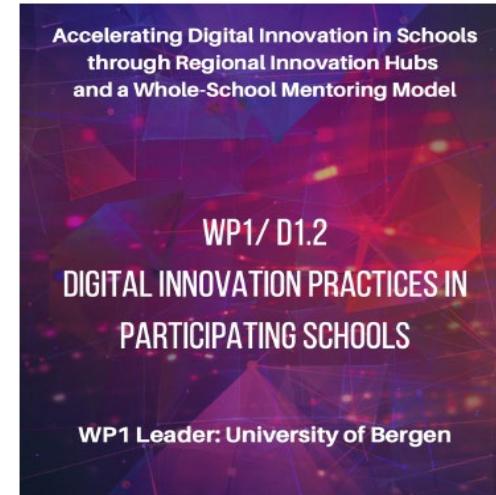
Laerarar

- ▶ Fleksibilitet
- ▶ Samarbeid om planlegging og undervisning
- ▶ lære saman
- ▶ lære frå kvarandre.

Støttemekanismar for å utvikle digitale skular

- ▶ Support/støtte frå skuleeigar
- ▶ Samarbeid mellom lærarar og leiarar
- ▶ Samarbeid mellom lærarar
- ▶ Moglegheit for trening/øving
- ▶ Delingskultur
 - ▶ Openheit
 - ▶ Tid
 - ▶ Rom

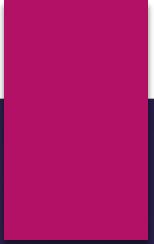
@iHub4schools

Digg læring

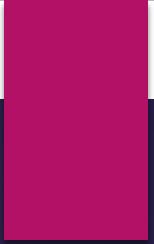
IKKJE EIT PROSJEKT, MEN VÅRT FREMSTE UTVIKLINGSARBEID

LÆRING

DIGG LÆRING ≠ DIGITALISERING

Målet er ikkje å vere
lærebokfrie, men å vere
frei frå læreboka

Vår visjon

Fokus på meistring (og livsmeistring)

Tilpassa opploæring for alle

Verdiar

► Motivasjon, meistring, læring for ALLE

- ▶ «Vi – skule»
- ▶ Dysleksivvennlig skule
- ▶ Kreativitet
- ▶ Læringsmiljøarbeid
- ▶ Ta vaksne og born på alvor
- ▶ Opendør politikk
- ▶ Delingskultur
- ▶ Vågekompetanse
- ▶ Initiativrikdom

Dei gode historiene

- Viktig å skape ein arena for dei gode historiene
- «SJÅ NÅR DEI LUKKAST» - og fortel!
- Digg læring- konferansen
- Energimesse/Lego League
- Digg læring er eit VI- «prosjekt». Dei gode historiene underbygg dette.
- Digge lærarar, digge elevar og digge foreldre dreg lasset saman!

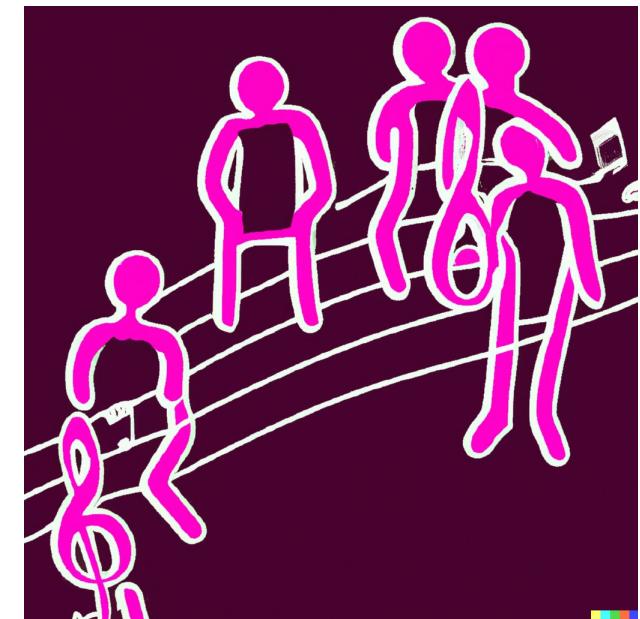

**DIGG LÆRING -
KONFERANSEN 2024**

- eit fyrtårn i vest

Viktige element

- ▶ Utvikling nedanfrå – vi endra oss fordi vi ville og såg nytten
- ▶ Godkjenning og tilrettelegging frå leiing
- ▶ Fridom under ansvar – vi har fått både tid og rom.
 - ▶ Får tilbake ved ekstra innsats
 - ▶ Konferansar
- ▶ Erfaringsdeling
- ▶ Tidsbruk – skal ein ha endring må ein setje av tid
- ▶ Implementering tar tid – vi blir ikkje ferdig, vi er i stadig utvikling
- ▶ Lærarane må sjå nytten og eigenverdien
- ▶ Vi er alle på veg i same retning, men har lov til å vere på ulik stad på vegen.
- ▶ Samanheng – utviklingsarbeidet må henge saman

BAKLENGS PLANLEGGING

<ul style="list-style-type: none">Kva skal elevane lære?	<ul style="list-style-type: none">Korleis skal elevane dokumentere læringa/ korleis vurdere	<ul style="list-style-type: none">Planlegge innhald/ form på læringa
<p>Mål – gjerne henta frå fleire fag. (om ein ønsker djupnelærings må måla vere deretter → mål for djupnelærings)</p> <p>Omgrep – kva omgrep skal elevane lære/definere</p>	<p>Produkt – tenk SAMR</p> <p>Formål</p> <p>Kriterier for måloppnåing</p> <p>Spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none">- kva spørsmål skal vi stille?- Kva spørsmål ønsker vi at elevane stiller?	<p>t.d.</p> <p>Modellering</p> <p>Kvar hente fagstoff?</p> <p>Metode</p> <p>Elevsentert/lærarstyrt</p> <p>Digitalt/analogt</p>

LK20

INKLUDERING,
TPO

BAKLENGS PLANLEGGING

• Kva skal elevane lære?	• Korleis skal elevane dokumentere læringa/ korleis vurdere	• Planlegge innhald/ form på læringa
<p>Mål - gjerne henta frå fleire fag. (om ein ønsker djupnelærings må måla vere deretter → mål for djupnelærings)</p> <p>Omgrep - kva omgrep skal elevane lære/definere</p>	<p>Produkt - tenk SAMR</p> <p>Formål</p> <p>Kriterier for måloppnåing</p> <p>Spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none">- kva spørsmål skal vi stille?- Kva spørsmål ønsker vi at elevane stiller?	<p>t.d.</p> <p>Modellering</p> <p>Kvar hente fagstoff?</p> <p>Metode</p> <p>Elevsentert/lærarstyrt</p> <p>Digitalt/analogt</p>

DJUPNELÆRING

VURDERING FOR
LÆRING

TSK, DDI.
God klasseleiing
må ligge i botn
for at **alle**
elevane skal
lære

GRUNNLEGGANDE DUGLEIKAR +
DUGLEIKAR FOR DET
21.ÅRHUNDRET, DDI, Medverknad

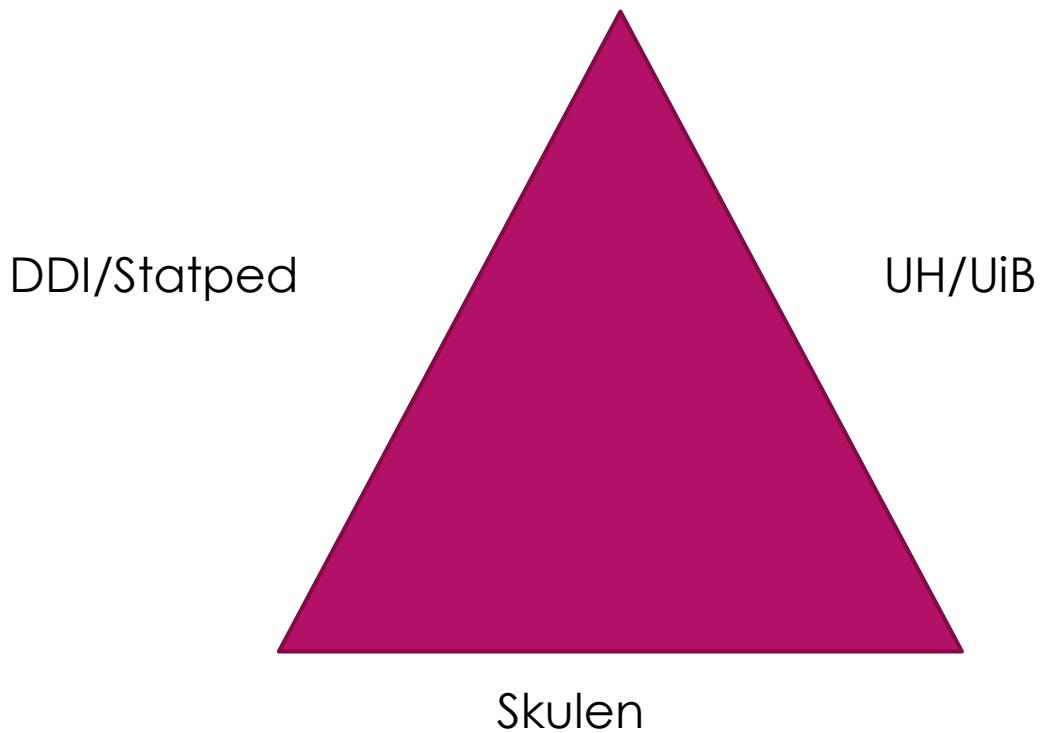
Hovudmål: Utvikle profesjonsfellesskap

MED FOKUS PÅ PFDK OG GOD BRUK AV DIGITALE VERKTØY

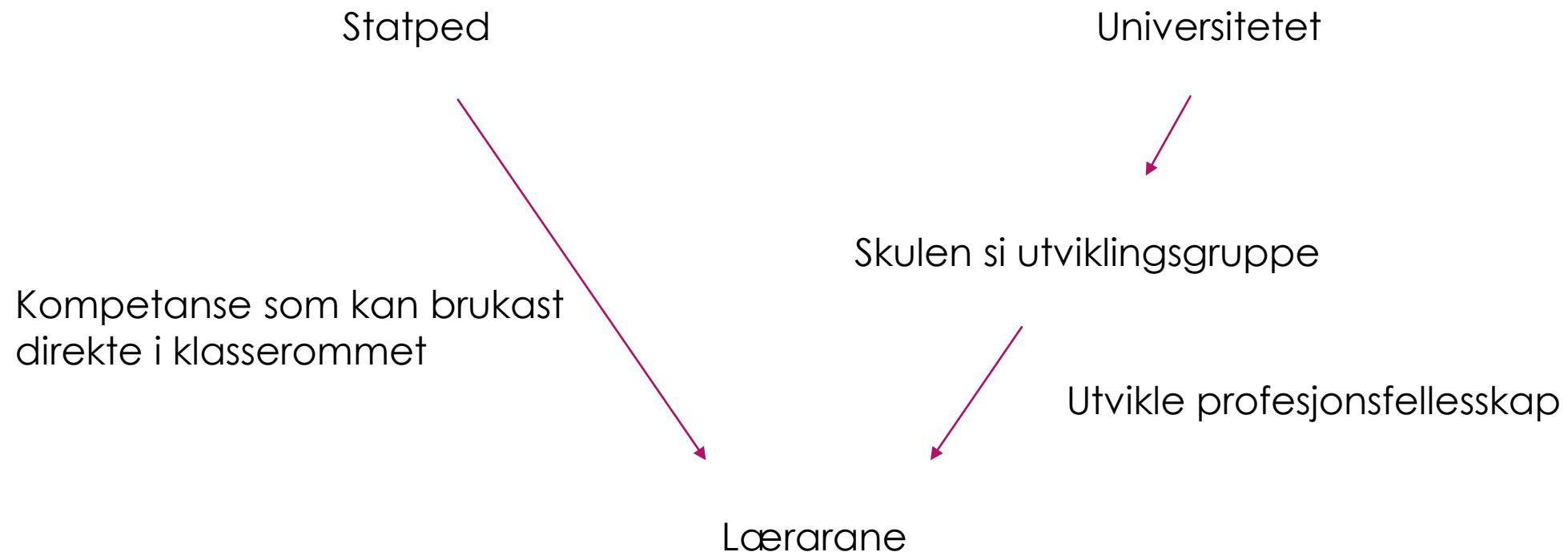
Ulike fasar i PfDK

- ▶ Starkey (henta frå Gundig, Amdam):
- ▶ 1) **«Generell digital kompetanse»**, som viser til tidspunktet eller perioden då introduksjonen av digitale ressursar i skulekontekstar skjedde og der fokus blir på å kunne bruke og beherske digitale verktøy og ressursar i det heile.
- ▶ 2) **«Digital undervisningskompetanse»** der digitale ressursar er innarbeidd i skulekvardagen og fokus er på å bruke dei ulike ressursane på gode måtar i undervisinga.
- ▶ 3) **«Profesjonsfagleg digital kompetanse»** omtalar ein arbeidskvardag der digitale ressursar er ein del av alle sider av arbeidet til læraren; når dei blir ein integrert og naturleg del av yrkesutøvinga. I forlenginga av denne tredje fasen blir det også viktig å konkretisere kva slags digitalt fokus yrkesutøvinga skal vere gjennomsyra av, slik det norske rammeverket for PfDK tek for seg.

Vårt dekomp-samarbeid

Vårt dekomp-samarbeid

SØT-modellen

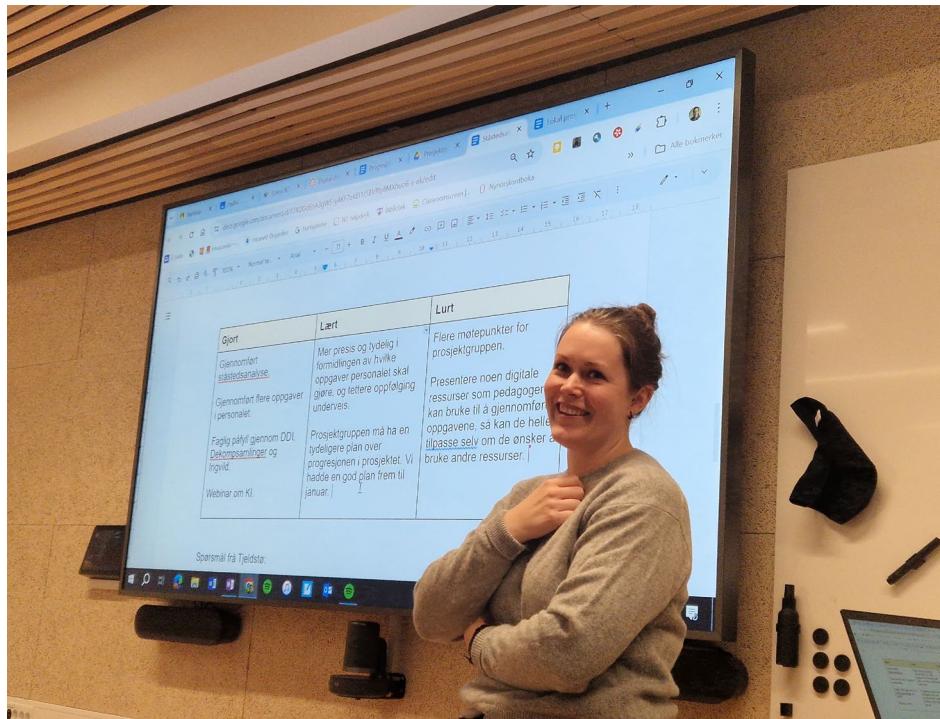

- 1) Situasjon no
- 2) Ønska situasjon
- 3) Tiltak

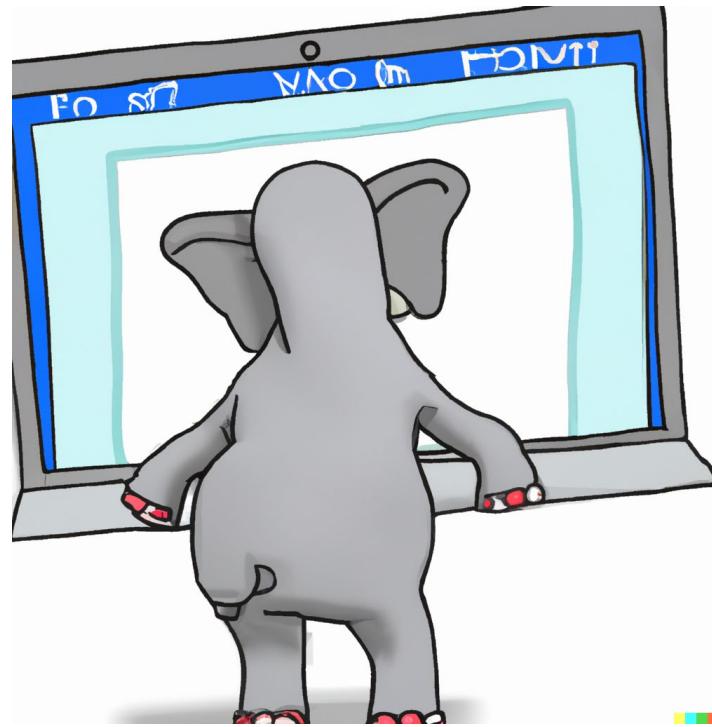
Lokal prosjektplan

Momenter	Beskrivelse
Tid	
Skoleeiers strategi / plan for arbeid med digital kompetanse	
Bruk av utviklingsgruppe	
Innvolvering av elever, foreldre og andre	
Støtte fra kompetansepartner	
Digital samarbeidsarena	
Status, mål og tiltak (SØT-modellen)	Status (S): Ønskemål (Ø): Tiltak (T):
Hvilke lærингssløyfer skal vi ha i arbeidet?	

Tid til refleksjon, samarbeid, erfaringssdeling og fagleg input

Korleis snu ein elefant?

What's in it for me?

You

hvordan snu en elefant?

ChatGPT

Å snu en elefant er en oppgave som er både utfordrende og potensielt farlig. Elefanter er store og sterke dyr, og **forsøk på å tvinge dem til å snu seg** kan føre til skade for både mennesker og elefanter. I tillegg er det viktig å behandle dyr med respekt og omsorg.

Generelt sett bør man unngå å forsøke å snu en elefant på egenhånd, spesielt uten riktig opplæring og utstyr. Hvis det er nødvendig å flytte eller håndtere en elefant, bør det gjøres av fagfolk med erfaring innen elefantomsorg.

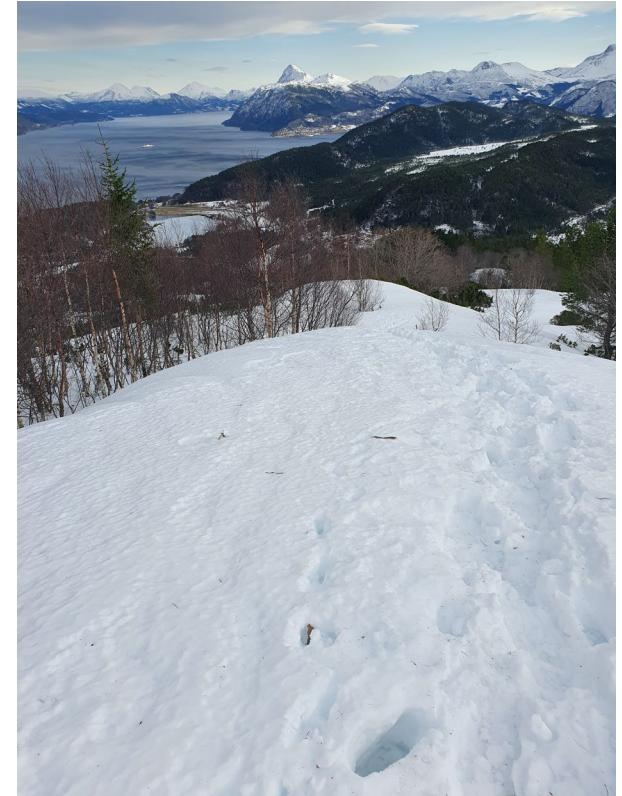
Elefanter trener vanligvis gjennom positiv forsterkning og tillitsbygging. Det er viktig å opprettholde et trygt miljø for både elefanten og menneskene som jobber med dem.

Hvis det er spesifikke behov eller situasjoner som krever håndtering av en elefant, bør man søke hjelp fra erfarne dyrepassere, veterinærer eller andre fagpersoner som har kompetanse på området.

Korleis få lærarane til å ville endre seg, sjå nytten? – Mi erfaring

- ▶ «What's in it for me?» For å snu ein elefant må elefanten ville det sjølv eller forstå kvifor han må snu seg!
- ▶ Fridom under ansvar – både tid og rom for endring er viktig.
- ▶ Erfaringsdeling er sentralt. Alle kan ikkje gå først, nokon må få lov til å gå i ferdigtråkka stiar.
- ▶ Tidsbruk er viktig skal ein ha endring må ein setje av tid. Ikkje minst så tar implementering tid – vi blir ikkje ferdig, vi er i stadig utvikling. For å endre seg må lærarane må sjå nytten og eigenverdien. I tillegg må ein både forvente og akseptere at alle på veg i same retning, men har lov til å vere på ulik stad på vegen.
- ▶ Og sist men ikkje minst: Samanheng – utviklingsarbeidet må henge saman.

Kontakt

[@DiggLaering](https://twitter.com/DiggLaering)

ingvild.skogestad@oygarden.kommune.no

- ▶ Nettside: www.digglaring.no

[Digg Læring](#)

[Digg Læring](#)

